

Yargıtay 4. HD E.2023/4875 K.2026/2074 (24.02.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2023/4875 E. , 2026/2074 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2022/839 E., 2023/299 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : Trabzon Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2021/194 E., 2022/127 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; 28.06.2020 tarihinde davacıya ait ve davalı ... tarafından kasko sigorta poliçesi düzenlenen aracın karıştığı trafik kazasında hasarlandığını, davalı firmaya hasarın giderilmesi için başvuru yapıldığını ancak başvuruya olumlu yanıt verilmediğini ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 10.000,00 TL hasar bedelinin kaza tarihinden itibaren işleyecek ticari faizi ile birlikte davalıdan tahsilini talep etmiş, talebini 324.391,52 TL'ye ıslah etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesi sunmamıştır.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın kabulüne ve 324.391,52 TL hasar bedelinin 22.01.2021 tarihinden itibaren işleyecek ticari faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararına karşı davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine; istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde; kaza tarihinde davacının 1,5 yıllık kira sözleşmesi ile aracı kiraladığını ve işleten sıfatına haiz olmadığını, davalı ile kasko poliçesi yapıldığını kiralayan şirket ile kasko poliçesi akdedilmediğini, işletenin kira sözleşmesi ile işleten sıfatını kaybettiği taktirde sigortacının sorumluluğunun da kendiliğinden ortadan kalkacağını, kaza sırasında işleten olmayan firmanın sigorta şirketinden tazminat isteyemeyeceğini, sigorta şirketinin sorumluluğunun kusur oranı ile sınırlı olduğunu, hasarın teminat dışı haller içerisinde sayıldığını, kiralık araçların kasko sigortasının yapılmadığını, bunun da poliçede belirtildiğini, kusur oranının tespiti bakımından dosyanın Adli Tıp Kurumuna (ATK) gönderilmesi gerektiğini, yedek parça fiyatlarının bilirkişi raporunda fahiş belirlendiğini, faiz başlangıcının hatalı belirlendiğini, Sigorta Tahkim Komisyonuna başvuru tarihinden itibaren yasal faiz talep edilebileceğini belirterek kararın bozulmasını talep etmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık; davalı ... şirketince kasko sigorta poliçesi düzenlenen araçta trafik kazası sonucu oluşan hasarın tazmini talebine ilişkindir.

Davacıya ait araç 30.04.2020-30.06.2020 vadeli kasko sigorta poliçesinde aracın kullanım şekli "inşaat/hafriyat/maden vb işler" olarak belirtilmiş olup poliçenin beyana aykırılık klozu başlığı altında "...Şirketimiz kısa veya uzun süreli şoförlü ya da şoförsüz kiralık araçları, araç paylaşımı amacıyla kullanılan kişiden kişiye kiralanan araçları kargo ve kurye şirketlerinin araçları, sürücü kursu araçları, taksi, korsan taksi, uber kullanım, dolmuş, zırlı para nakil araçları, emniyet araçları, belediyeye çalışan araçları, Türk konsoloslukların ve elçiliklerin Türkiye dışındaki araçları, ambulanslar, itfaiye araçları, çöp kamyonları, TV ve radyo vericileri bulunduran motorlu yayın araçları, bu araçlardaki TV ve radyo ile ilgili cihazlar ve naklen yayın ve kayıt araçları, ilaç firmaları, ecza depolarına ait araçları ve kiraya verilen iş makinelerini sigorta etmemektedir. Bu nedenle gerek poliçe tanzim edilirken, gerekse poliçe süresi boyunca sigortalı aracın beyan edilmediği halde bu tarz kullanımlarda olduğu anlaşılırsa Türk Ticaret Kanunun 14 35... maddeleri arasında düzenlenmiş olan hükümler uyarınca tazminat reddedilir ve sözleşme feshedilir/feshedilmiş sayılır" düzenlemesi yer almaktadır.

Davaya konu aracın davacı tarafından dava dışı ... Ticaret Ltd. Şti.'ye kiraya verildiğine ilişkin kira sözleşmesi, kaza anında aracı kullanan şoförün bu şirkette çalıştığına ilişkin sigorta kayıtları dosyaya temyiz aşamasında sunulmuştur. Söz konusu kira sözleşmesinin tarafı olmayan sigorta şirketinin bu evrakları ancak temyiz aşamasında elde etmiş ve sunmuş olduğunun kabulü gerekir. Mahkemece yapılacak iş gerçek zararın tespiti olup bu evraklar dikkate alınmalıdır.

Şu hâlde mahkemece; kasko sigorta poliçesindeki beyana aykırılık klozu kapsamında aracın kısa veya uzun süreli olarak kiralık kullanımdayken hasar oluşumuna sebebiyet verildiği durumlarda sigortacının hasardan sorumlu olmayacağını kararlaştırılmış olması karşısında sunulan kira sözleşmesi, davaya konu kazayı yapan sürücünün kiracı şirkette çalışıyor olması ve toplanan tüm deliller birlikte değerlendirildiğinde, kiralık aracın uğradığı zarardan sigorta şirketinin sorumlu olmadığı gözetilerek davanın tümünden reddi yerine yazılı şekilde kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiş, kararın bozulması gerekmiştir.

VI. KARAR

1. Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile temyiz olunan istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz harcının istek hâlinde davalıya iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye mahkemesine gönderilmesine, 24.02.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.